

Analyse: Mange danskere i farezonen for at miste deres forsørgelsesgrundlag

1.220 arbejdsløse danskere ville i september måned have mistet deres dagpengeret, hvis de nye regler for en forkortet dagpengeperiode allerede var implementeret i dag. På et kvartal ville tallet samlet set være oppe på 3.529 arbejdsløse danskere, som ville miste dagpengereetten. Udviklingen er meget bekymrende i lyset af, at langtidsledigheden kun forventes forværret i de kommende år. Konsekvensen bliver, at mange danskere risikerer at miste deres forsørgelsesgrundlag, hvis de ikke finder arbejde.

Nye regler forkorter dagpengeperioden

De nye dagpengeregler, hvor dagpengeperioden forkortes fra fire til to år, vil være fuldt ud implementeret den 1. juli 2012. Fremover vil man miste dagpengereetten efter 2 års forbrug af dagpengeklip. En lille del af disse personer vil kunne modtage den noget lavere kontanthjælp, mens flertallet ikke vil kunne modtage nogen form for ydelser.

Analyse viser konsekvenserne af dagpengereformen

For at være på forkant med udviklingen, har AK-Samvirke valgt at vise, hvor mange arbejdsløse, der hver måned opbrugte deres dagpengeret, hvis de nye regler allerede var fuldt ud implementeret i dag, og som stadig er arbejdsløse. På den måde skabes der indsigt i, hvor stor en udfordring den forkortede dagpengeperiode bliver, når den er endeligt implementeret i juli 2012. Dette er den første analyse, som kan give en fingerpeg eller en prognose for konsekvenserne af den halverede dagpengeperiode og fordoblingen af arbejdskravet for at optjene dagpengereetten igen.

AK-Samvirke vil kvartalsvist følge op på udviklingen i disse tal.

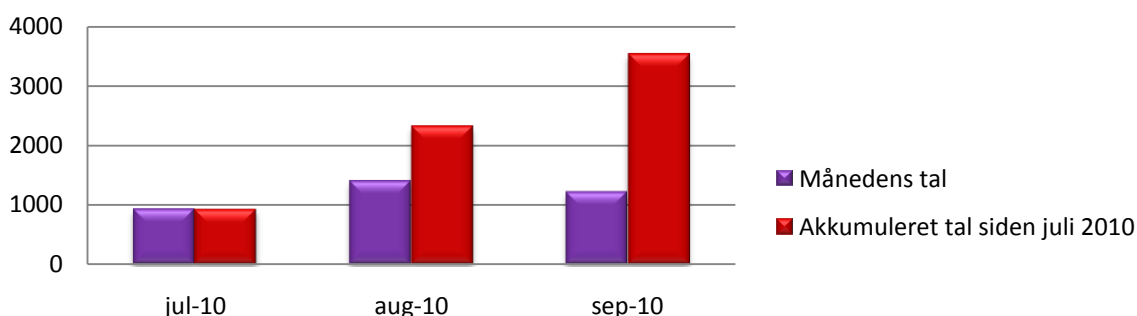
Early warning

Tallene kan på den måde bruges som en indikator på, hvad konsekvenserne af reformen bliver. Det bliver dermed også et slags "early warning" system til beslutningstagere og politikere, så de kan nå at reagere, hvis antallet af ledige, som risikerer at falde ud over dagpengekanten, løber løbsk.

De seneste tre måneders udvikling

Hvis reglerne var implementeret allerede i dag, ville det betyde, at 1.220 arbejdsløse dagpengeforsikrede i september 2010 ville have mistet deres dagpengeret. I de tre måneder, der er analyseret, er der tale om, at 3.529 arbejdsløse ville have mistet dagpenge som deres forsørgelsesgrundlag.

Figur 1: Antal personer der i måneden passerede 2 års dagpengeklip og som fortsat er arbejdsløse + akkumuleret antal pr. måned siden 1. juli 2010

Kilde: AK-Samvirke på baggrund af AE/DREAM

De lilla søjler i figur 1 viser hvor mange arbejdsløse, der hver måned opbrugte deres dagpengeklip, hvis de nye regler allerede var fuldt ud implementeret, og som stadig er arbejdsløse. De røde søjler viser det akkumulerede tal fra og med juli 2010.

Opdeling på a-kasser

Tabel 1 på næste side viser opgjøret på a-kasser (kolonne 1), hvor mange der i perioden juli til september 2010 opbrugte 2 års dagpengeklip. Disse tal fremgår af kolonne 2. Kolonne 3 viser a-kassens andel af alle, der i perioden opbrugte 2 års dagpengeklip. I kolonne 4 ses de enkelte a-kassers andele af det samlede medlemstal.

3F'ere hårdest ramt

Ser man på, hvor mange medlemmer, der i de sidste tre måneder har passeret to års dagpengeklip i forhold til de enkelte a-kassers medlemsantal, er de dårligst stillede a-kasser 3F, Træ Industri og Byg (TIB) og Journalistik Kommunikation og Sprog.

Eksempelvis udgør 3F's a-kasses medlemmer 12 pct. af samtlige a-kassemedlemmer. Men hele 31 pct. af de, der i de sidste tre måneder har passeret 2 års dagpengeklip er fra 3F. Det er dermed de ufaglærte ledige som udgør den største andel af dem, som er i farezonen for at miste deres forsørgelsesgrundlag.

Sygeplejerske, socialpædagoger og ingeniører mindst ramt

De a-kasser, der ligger bedst er Danske Sundhedsorganisationer (DSA), Socialpædagogerne (SLA) og Ingeniørerne (IAK).

Eksempelvis udgør DSA's medlemsandel 3,8 pct., af samtlige a-kassemedlemmer, mens deres andel af de medlemmer, der i de sidste tre måneder har passeret et 2 års dagpengeklip kun kan tælles i promiller.

Tabel 1: Antal personer der fra juli-september 2010 passede 2 års dagpengeklip og som fortsat var arbejdsløse

Kolonne (K) 1	Antal der i perioden passerede 2 års dagpengeklip	A-kassens andel af alle der passede 2 års dagpengeklip	A-kassens andel af samtlige a- kassemedlemmer
	K2	K3	K4
LO-relateret			
Faglig Fælles akasse (3F)	1.086	30,8%	12,0%
Træ Industri og byg (TIB)	143	4,1%	1,9%
Teknikere	80	2,3%	1,2%
Fødevareforbundet (NNF)	62	1,8%	1,0%
Byggefagenes a-kasse	32	0,9%	0,8%
Funktionærer og Servicefag	33	0,9%	0,9%
Metalarbejdere	152	4,3%	4,0%
Handels- og Kontorfunktionærer (HK)	387	11,0%	10,9%
Fag og Arbejde (FOA)	172	4,9%	7,8%
Min A-kasse	38	1,1%	2,0%
El-faget	11	0,3%	1,0%
Socialpædagoger (SLA)	16	0,5%	1,6%
Samlet	2.212	62,7%	45,2%
FTF-relateret			
Funktionærer og Tjenestemænd (FTF-A)	105	3,0%	5,9%
Lærere (DLF-A)	44	1,2%	3,4%
Børne- og Ungdomspædagoger (BUPL-A)	34	1,0%	2,8%
Danske Sundhedsorganisationer (DSA)			3,8%
Uoplyst			
Samlet	194	5,5%	15,9%
AC-relateret			
Journalistik, Kommunikation og Sprog	71	2,0%	1,0%
Magistre (MA)	113	3,2%	2,5%
Akademikerene (AAK)	107	3,0%	4,0%
Økonomer (CA)	43	1,2%	1,7%
Ingeniører (IAK)	34	1,0%	3,3%
Samlet	368	10,4%	12,4%
Andre			
Kristelig a-kasse	353	10,0%	8,3%
Business Danmark	39	1,1%	1,2%
Danske Lønmodtagere (DLA)	101	2,9%	3,3%
DANA	45	1,3%	1,6%
Frie Funktionærer (FFA)	32	0,9%	1,3%
ASE	134	3,8%	6,5%
Ledernes a-kasse	51	1,4%	4,2%
Samlet	755	21,4%	26,5%
Alle	3.529	100%	100%

Kilde: AK-Samvirkes egne beregninger på baggrund fra AE/DREAM

Note: Grå farve markerer, at antallet er under 10

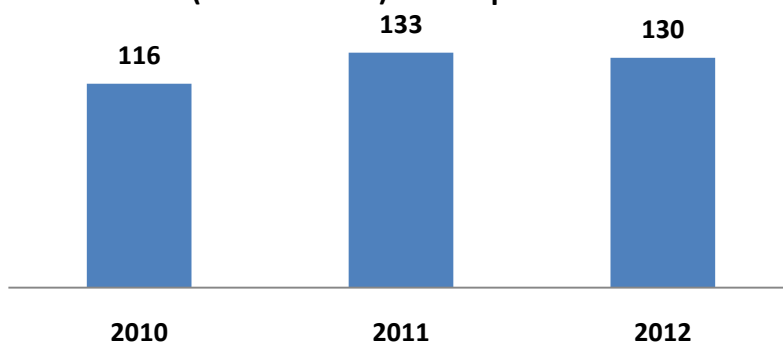
Note 2: Efterlønnere indgår ikke i medlemstallene.

Mørke skyer i horisonten

Desværre er der ikke udsigt til faldende ledighed i de kommende år. Og langtidsledigheden, som omfatter dem, der risikerer at ryge ud af dagpengesystemet, er fortsat stigende.

Det Økonomiske Råds (DØR) forventer i deres sidste prognose fra efteråret 2010, at der vil være flere arbejdsløse i både 2011 og 2012, i forhold til 2010.

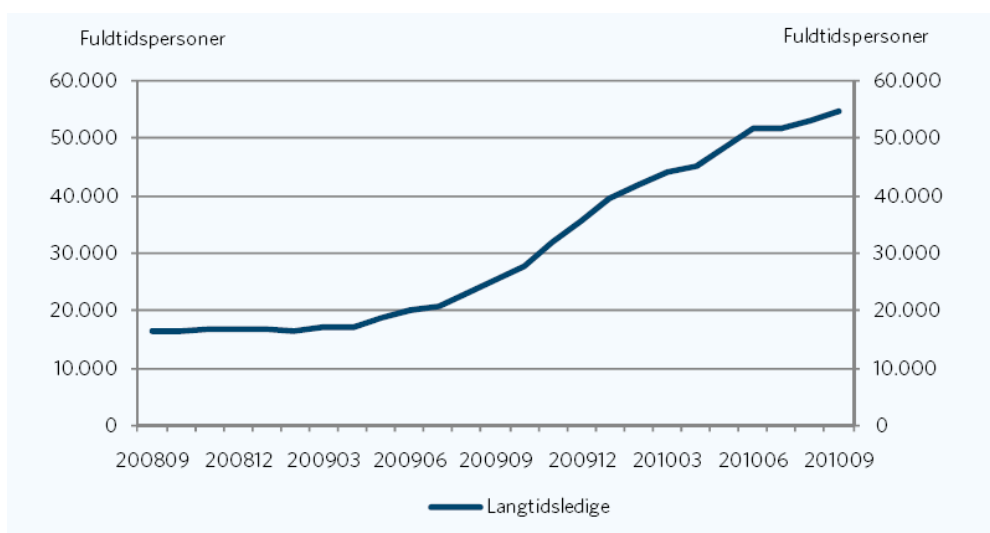
Figur 2: DØR's prognose for ledighed (oktober 2010) i 1.000 personer

Kilde: DØR efteråret 2010

Samtidig viser nye tal fra Arbejdernes Erhvervsråd (AE), at der bliver flere og flere langtidsledige. Langtidsledighed er her defineret som bruttoledighed 80 pct. af tiden det seneste år. Fortsætter udviklingen vil det føre til at langt flere fremover overskrider 2 års dagpengeklip.

Figur 3: Udvikling i antallet af langtidsledige, september 2008 til september 2010

Kilde: AE: [Tredobling af langtidsledigheden 3.12.2010](#) – Grafik: Kopi fra AE

Baggrund

Dagpengeperioden blev fra 1. juli 2010 nedsat fra fire til to år. Samtidig blev genoptjeningskravet fordoblet fra 26 til 52 uger fra 1. juli 2012. Det vil føre til, at flere fremover mister retten til dagpenge end hidtil. Det vil specielt blive et problem for de mange ledige, der efterfølgende ikke er berettiget til kontanthjælp, og derved helt mister et økonomisk forsørgelsesgrundlag.

Den forkortede dagpengeperiode gør det derfor vigtigt at have nøgletal, der kan give et overordnet, såvel som et detaljeret, indblik i, hvor mange der fremover vil nærme sig et forbrug på to års dagpenge og derved ryge ud af dagpengesystemet. Disse nøgletal har dog ikke tidligere været tilgængelige, hvorfor AK-Samvirke har indgået et samarbejde med Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) om at udarbejde nøgletal som viser, hvor mange dagpenge ledige har brugt, og dermed også hvor mange de har tilbage.

Forklaring af overgangsordningen

Fra at have ret til dagpenge i fire år inden for en periode på seks år, ændres reglerne, så man har ret til dagpenge i to år inden for en periode på tre år, fra og med 1. juli 2010.

Loven implementeres på en sådan måde, at alle der havde *mere* end to års dagpenge tilbage før 1. juli 2010 "nulstilles" til præcist at have to års dagpenge tilbage pr. 1. juli 2010.

Eksempel: Hvis man pr. 1. juli 2010 havde brugt et års dagpenge, ville man fra 1. juli 2010 have ret til yderligere to års dagpenge.

Ledige, der før den 1. juli 2010 havde *mindre* end to års dagpenge tilbage, kan opbruge deres ret til fire år og er derefter underlagt de nye regler om kortere dagpengeperiode og en længere genoptjeningsperiode.

Eksempel: Hvis man pr. 1. juli 2010 havde brugt tre års dagpenge, ville man fra 1. juli 2010 kun have et års dagpenge tilbage.

Ordforklaringer

Dagpengeperiode: Et år opdeles i 52 dagpengeklip, svarende til 52 kalenderuger. Dermed havde man med den gamle ordning ret til en dagpengeperiode på 4 år x 52 dagpengeklip = 208 dagpengeklip. Med den nye ordning har man ret til 2 år x 52 dagpengeklip = 104 klip.

Dagpengeklip: Et dagpengeklip er en kalenderuge, hvor der er udbetalt ydelse fra a-kassen. Aktivering tæller også med. Selvom, der evt. kun udbetales dagpenge for en dag i kalenderugen forbruger man alligevel et helt klip.

Genoptjeningsperiode: For at starte forfra på en ny dagpengeperiode skal man i dag have arbejdet minimum 962 timer inden for de sidste tre år. Fra medio 2012 skal man have arbejdet 1924 timer, inden for tre år, for at genoptjene retten til dagpenge.

Kontakt:

Verner Sand Kirk eller Michel Klos/Troels Nipper
Tlf: 2029 3283 Tlf: 3586 6605